

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Летичівського ліцею №3

_____ Олена ПОПОВА

«_____» _____ 2023 р.

роботи соціального педагога

Бортник Марина Володимирівни

Летичівського ліцею №3

на 2023- 2024 навчальний рік

Вступ

Соціально-психологічна служба – це спільна діяльність практичного психолога та соціального педагога.

Планування роботи соціально-психологічної служби здійснюється на підставі наказу МОН №509 від 22 травня 2018 р. «Положення про психологічну службу у системі освіти України», лист МОН від 18.07.2019 №1/9-462 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2021-2022 н.р.»; Лист МОН від 27.06.2019 № 1/9-414 «Деякі питання щодо створення у 2019-2020 н.р. безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок»; Лист МОН від 18.05.2018 № 1/11-5480 «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству»; Лист МОН від 24.07.2019 №1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України»; Наказ МОН №864 від 28.12.2006 «Про планування діяльності та ведення документації соціальним педагогом у роботі з дітьми-інвалідами у системі Міністерства освіти України»; Закон «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»; Закон «Про соціальні послуги», наказу №609 від 08 червня 2018 р. «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»; Лист МОН від 29.01.2019 №1/11-881 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти та порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»; Закон України від 7 січня 2018 р. «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

У своїй діяльності соціально-психологічна служба керується Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про протидію торгівлі людьми», Конституцією України, Загальною декларацією прав людини, Конвенцією ООН про права дитини, Етичним кодексом та іншими.

I. Аналітична частина

Протягом року досліджувала проблему : «Попередження девіантної поведінки учнів через гуманізацію взаємовідносин між учасника освітнього процесу».

Вирішення соціально-педагогічних проблем здійснювалась за основними напрямками роботи :

- діагностика;
- корекція (корекційно-розвиткова функція);
- профілактика, у тому числі розвиток соціальних навичок;
- навчальна діяльність;
- консультування;
- зв'язки з громадськістю;
- просвіта та ін.

На початку 2023-2024 навчального року було складено соціальні паспорти класів та соціальний паспорт школи. Під час проведення індивідуальних бесід з класними керівниками та директором школи, були визначені діти, які безпосередньо потребують особливої уваги з боку соціального педагога.

З метою визначення рівня адаптації учнів, комфортності навчання у класному колективі, а також визначення рівня мотивації навчальної діяльності було проведено комплексне соціометричне дослідження (соціометрія Дж. Морено) серед учнів 2-11 класів.

Особливу увагу приділяла профілактичній роботі, яка є системою спільних дій усіх учасників навчально-виховного процесу. З 25 листопада по 10 грудня у школі проходили заходи до акції "16 днів проти насильства"; поновлено інформаційні куточки; проведено тренінгові заняття: "Геть насильство над дітьми", "Запобігання насиллю", "Ми - проти насильства", "Епідемія ВІЛ потребує дій", "Знаймо свої права - виконуймо свої обов'язки»; групові профілактичні бесіди з учнями та вчителями: "Кримінальна і адміністративна відповідальність неповнолітніх за скоєння насильницьких дій", "Види насильства та шляхи протидії"; анкетування щодо обізнаності з питань ВІЛ/СНІДу; перегляд відеоролика "Шляхи протидії торгівлі людьми"; проведено тренінгові заняття

«Протидія булінгу в дитячому середовищі», «Конфлікти та шляхи їх подолання», «Ярликам і прізвиськам –Ні» та багато інших.

Крім того, за участю педагогів та учнів знято відеоряди профілактичного та просвітницького характеру : «Булінг», «Булінг очима дітей», «Права та обов'язки учня в школі», «10 хвилин мотивації до навчання після школи». Проведено акції до Дня толерантності та майстер-клас для учнів соціальних категорій.

З метою зменшення рівня негативного впливу Інтернету на психологічне, емоційне і фізичне здоров'я дитини в рамках Дня безпечного Інтернету було проведено тренінгові заняття "Інтернет: Права. Захист. Пильність." .

Щодо запобігання та протидії булінгу в освітньому середовищі на загальношкільній лінійці переглянули відеоролик «Нік Вуйчич про булінг»; надано педагогічні рекомендації батькам, щоби зменшити ризик булінгу та кібербулінгу для дитини.

У ході профорієнтаційної роботи були проведені цікаві та інформаційно-насичені заходи: загадки та ребуси про професії «Назву професій відгадай та собі майбутнє вибирай»; перегляд відео-презентацій «Професії майбутнього»; діагностика професійних нахилів учнів; тренінгове заняття «Впевнений крок у майбутнє життя»; мотиваційні зустрічі та ін..

Протягом навчального року систематично проводились бесіди з учнями, які порушують дисципліну і пропускають заняття без поважних причин.

Проводились індивідуальні консультації з батьками, вчителями, учнями щодо вирішення особистих проблем та надання рекомендацій. Основна тематика звернень батьків: готовність дітей до навчання та труднощі у навчанні; вікові та індивідуальні особливості розвитку, проблеми самооцінки дитини; ціннісні орієнтації, самореалізація в житті; психологічний клімат учнівського колективу, міжособистісні конфлікти; взаємовідносини в системі «вчитель-учень»; взаємовідносини в системі «батьки-діти»; професійне самовизначення учнів; дитина у віртуальному просторі, комп'ютерна залежність; шляхи підвищення мотивації учнів до навчання, проблеми шкільної неуспішності; проблеми лідерства у колективі.

У 2023-204 навчальному році підібрані методичні матеріали, розроблені пам'ятки для батьків та вчителів: 10 причин чому діти нас не чують, діти та підлітки в онлайні, пам'ятки для учнів – листівка рівності, мій улюблений світ без насильства. Поновлено методичні матеріали, зокрема методики з попередження насилля в учнівському середовищі, методики вивчення пізнавальної сфери, міжособистісних відносин, визначення рівню інтелекту, індивідуальних особливостей особистості, опитувальники та анкети з профілактичної роботи (тютюнопаління, обізнаність з проблеми ВІЛ/СНІДу), проєктивні методики. Підібраний інформаційно-методичний матеріал з питання профілактики девіантної поведінки учнів.

Налагоджена співпраця із головним спеціалістом Довговільської сільської ради, щодо роботи з неблагополучними сім'ями; взаємодія з представниками Ювенальної превенції та Національної поліції.

II. Цілепокладаюча частина

Основною метою моєї роботи є створення сприятливих умов для особистісного розвитку дитини (фізичного, соціального, духовно-морального, інтелектуального), надати їй комплексної соціально-психолого-педагогічної допомоги у саморозвитку та самореалізації в процесі соціалізації, а також захист прав дитини (соціальний, психолого-педагогічний та моральний) у її життєвому просторі.

Переді мною, як соціальним педагогом, стоять основні такі завдання:

- Забезпечення, збереження і зміцнення фізичного, психологічного, соціального та морального здоров'я особистості;
- Формування моральної свідомості, моральних якостей, соціально-значущих орієнтацій і установок у життєвому самовизначенні і моральної поведінки;
- Створення сприятливих умов у мікросоціумі для розвитку здібностей та реалізації можливостей дитини, її позитивного потенціалу в соціально корисних сферах життєдіяльності, її пристосованості до життя, попередження тупикових ситуацій в особистому розвитку;

- Надання комплексної соціально-психолого-педагогічної допомоги і підтримки.

У наступному навчальному році планую продовжувати досліджувати проблему: **«Попередження девіантної поведінки учнів через гуманізацію взаємовідносин між учасника освітнього процесу»**

Основні завдання на 2023-2024 навчальний рік:

- відстоювання прав та інтересів дітей і молоді на основі державних та міждержавних документів з метою забезпечення для неповнолітніх гарантованих їм прав та умов життєдіяльності;
- виявлення соціальних аномалій в певному колективі конкретизування проблем та виявлення індивідуальних і специфічних особливостей учня чи певної групи;
- виявлення, запобігання та обмеження асоціальних явищ, причин соціальної дезадаптації, забезпечення умов для формування соціально-позитивної спрямованості особистості;
- зміна та вдосконалення якостей дитини, особливостей життєдіяльності та створення умов для розвитку потенційних можливостей осіб з функціональними обмеженнями, активне залучення їх до участі в суспільному житті;
- проведення роботи щодо можливості увійти у сферу спілкування вихованців, ведучи одночасно серйозну роботу щодо виховання у них культури поведінки моральних устоїв, доброзичливості у взаєминах з іншими людьми;
- забезпечення взаємодії у роботі школи та державних і недержавних організацій;
- вивчення особистих справ дітей-інвалідів, складання соціального паспорту школи ;
- вивчення психолого-медико-педагогічних особливостей дітей (спостереження за учнями в навчальній і позакласній діяльності);
- консультування дітей з ООП та їх батьків;

- формування сприятливого мікроклімату (індивідуальна допомога класним керівникам , поширення знань про права дитини, інформація про роботу з дітьми-інвалідами);
- підвищення професійної компетентності вчителів у роботі з дітьми з ООП.
- участь соціального педагога у загальношкільних і класних батьківських зборах з метою підвищення рівня психологічної компетенції батьків та вчителів.

<i>№ з/п</i>	<i>Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти. Види та форми роботи</i>	<i>Термін проведення</i>	<i>Цільова група/ аудиторія</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1.	Діагностика			
1.1.	Складання соціальних паспортів класів	Вересень, січень	Учні 1-11 класів	
1.2	Виявлення учнів, схильних до правопорушень. Анкетування з учнями	жовтень	5–9 класи	
1.3	Супровід новоприбулих дітей: спостереження за поведінкою та емоційним станом дітей.	Протягом року	Учні школи	
1.4	Здійснювати соціально-педагогічне дослідження конфліктів, випадків жорстокого поводження серед учасників навчально-виховного процесу з метою виявлення учнів , які потребують підвищеної педагогічної уваги.	Протягом року	Учні 1-11 класів	
1.5	Облік дітей та сімей «групи ризику». Упорядкування банку даних дітей із соціально незахищених та пільгових категорій сімей	Жовтень, лютий	Учні 1-11 класів	
1.6	Визначення особистісної адаптованості школярів «Соціометрія»	Вересень -жовтень	5-8 класи	
1.7	Визначення особистісної адаптованості школярів «Два будиночки »	Вересень -жовтень	1-4 класи	
1.8	Вивчення особливостей соціальної адаптації учнів 1 класу	Жовтень-листопад	Учні 1 класу	
1.9	Вивчення особливостей соціальної адаптації учнів 5 класу	Жовтень-листопад	Учні 5 класу	
1.10	Вивчення обізнаності аудиторії з проблеми торгівлі людьми	Жовтень	Учні 8-11 класів	
1.11	Соціально-педагогічне спостереження за поведінкою учнів на уроках та перервах	За зверненням класних керівників, педагогів	Класні колективи 1-11 класи	
1.12	Анонімне анкетування учнів про випадки булінгу (цькування) в школі	Кожного півріччя	5-11 класи	

1.13	Соціально-педагогічне дослідження конфліктів, випадків жорстокого поводження серед учасників навчально-виховного процесу	Протягом року	Учні, батьки, вчителі	
1.14	Дослідження професійної спрямованості учнів 9-11 класів	Січень-лютий	Учні 9-11 класів	
1.15	Опитувальник для вивчення інтересів у підлітків	Січень	Учні 7 класу	
1.16	З'ясування мотивів девіантної поведінки учнів. Відвідування уроків в проблемних класах. Заповнення індивідуальних карток на дитину з девіантною поведінкою	Жовтень	Учні ліцею	
1.17	Дослідити ставлення учнів до здорового способу життя (анкетування)	Листопад	Учні 5-9 класів	
1.18	Проведення анкетування щодо виявлення поширеності негативних явищ серед учнівської молоді	Лютий	Учні середніх і старших класів	
1.19	Проведення опитувальника суїцидальної поведінки	Березень	Учні 8-11 кл	
1.20	Проведення діагностики виявлення інтернет-залежності підлітків (проведення анкетування К.Янга)	Березень	Учні 5-8 класів	
1.21	Методика «Логічні задачі» О.Зака	Квітень	Учні 4 класу	
1.22	Індивідуальна та групова діагностика учнів, учителів та батьків	Протягом року	Учні, батьки, вчителі	
2.	Профілактика, у тому числі розвиток соціальних навичок			
2.1	Проведення профілактичної роботи з попередження правопорушень серед учнів (індивідуальні та групові заходи)	Протягом року	Учні 1-11 класів	
2.2	Робота з дітьми «групи ризику», дітьми під опікою, дітьми з особливими освітніми потребами, дітьми з соціально-незахищених сімей	Постійно	Учні ліцею	
2.3	Профілактика міжособистісних та сімейних конфліктів	За необхідністю	Учні 1-11 класів, батьки, вчителі	
2.4	Проведення виховних бесід з учнями різних вікових категорій про кращі людські якості: порядність, людяність, повага до дорослих	Протягом року	За запитом	

2.5	Контроль за функціонуванням сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах	Постійно	Учні та їх близьке оточення	
2.6	Ознайомлення дітей з їх соціальними правами та обов'язками	Грудень	1-4 класи	
2.7	Провести бесіди, години спілкування з інтернет-безпеки до Дня безпечного інтернету	Лютий	6-11 класи	
2.8	Тематичні заходи «СНІД! Не залишаймося байдужими!»	Грудень	9-11 класи	
2.9	Перегляд відеоролика «Не смійся з мене» до Міжнародного дня людей з особливими потребами	Грудень	5-11 класи	
2.10	Профілактика правопорушень серед неповнолітніх	Протягом року	5-11 класи	
2.11	Участь в організації та проведенні рад профілактики	1 раз на місяць	ЗВР, вчителі, батьки, учні.	
2.12	Участь у методичному об'єднанні класних керівників	Згідно плану методичного об'єднання	Класні керівники	
2.13	Всеукраїнський тиждень з протидії булінгу	16-20 вересня	1-11 класи	
2.14	Інтерактивні заходи з учнями до Всесвітнього дня дітей	20 листопада	1-5 класи	
2.15	Масові заходи в рамках акції «16 днів проти насильства»	25 листопада-10 грудня	1-11 класи	
3.	Консультування			
3.1.	Консультативна підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та їх опікунів	протягом року	Соціальний педагог	
3.2	Надання рекомендацій вчителям щодо соціальної паспортизації класів	Вересень, лютий	Класні керівники	
3.3	Проведення групових та індивідуальних консультацій батьків учнів з девіантною поведінкою	за запитом	батьки	
3.4	Консультування батьків і класних керівників стосовно адаптації учнів 1 та 5 класу до навчання	Листопад	Батьки, класні керівники	

